Invitasjon til markedsdialog

Felles nasjonal KI-satsing for kommuner og fylkeskommuner

Dette er et dialognotat, ikke et konkurransegrunnlag. Vi har ikke besluttet om det skal gjennomføres en anskaffelse, hvordan den i så fall skal innrettes, eller hva den skal omfatte.

Bakgrunn

Kommuner og fylkeskommuner løser mange av de samme oppgavene, og gjør nå også mange av de samme vurderingene om kunstig intelligens hver for seg: valg av verktøy, personvern, informasjonssikkerhet, integrasjon mot fagsystemer og innføring i organisasjonen.

Det gir dobbeltarbeid, høyere kostnader og større forskjeller. Særlig for små kommuner er terskelen høy når anskaffelse, sikkerhetsvurdering, integrasjon og innføring må håndteres alene.

KS og KS Digital vil derfor undersøke om et nasjonalt samarbeid kan gjøre det enklere å ta i bruk KI på en sikker, effektiv og skalerbar måte, basert på gjenbrukbare komponenter i et modulært økosystem og uten å låse sektoren til én eller noen få leverandører.

Arbeidet er en del av Felles KI-løft for kommunesektoren, der målet er å legge til rette for trygg bruk av KI gjennom samarbeid, deling, gjenbruk og felles standarder. Vi er fortsatt i en tidlig fase. Før vi tar stilling til veien videre, ønsker vi innspill fra markedet.

Om markedsdialogen

Dialog med markedet før en eventuell anskaffelse er en lovlig og etablert del av anskaffelsesprosessen, regulert i forskrift om offentlige anskaffelser kapittel 12, særlig §§ 12-1 og 12-2.

Formålet er å få bedre grunnlag for å vurdere behov, mulige løsninger og innretning. Leverandørene får samtidig mulighet til å påvirke problemstillingene mens de fortsatt er åpne.

Vi ønsker at dere utfordrer våre foreløpige vurderinger og peker på andre eller bedre tilnærminger.

Vi understreker at:

- relevant informasjon gjøres tilgjengelig for alle i en eventuell senere anskaffelse
- deltakelse gir ikke konkurransefortrinn
- deltakelse er ikke en forutsetning for å delta i en senere konkurranse

Problemstillingen

Vi vil utforske hvordan kommunesektoren best kan få tilgang til moderne KI-plattformer og KI-tjenester. Det kan omfatte anskaffelse fra markedet, videreutvikling av åpne nordiske løsninger eller en kombinasjon der offentlig fellesplattform og leverandørmarked utfyller hverandre. Vi har ikke tatt stilling til hvordan dette bør organiseres.

Aktuelle alternativer kan være:

- Rammeavtale med én eller flere leverandører, eventuelt delt i delområder.
- Dynamisk innkjøpsordning som åpner for nye leverandører underveis.
- Felles kravspesifikasjoner og maler til lokale eller regionale anskaffelser.
- Etablering eller videreutvikling av en åpen norsk fellesløsning, inspirert av nordiske erfaringer.
- Kombinasjoner av disse, eller andre modeller markedet mener er bedre egnet.

Vi ønsker markedets vurdering av modeller som dekker kommunesektorens behov, stimulerer til innovasjon og konkurranse, og samtidig støtter lokalt handlingsrom, samhandling og gjenbruk.

En nasjonal løsning skal ikke erstatte lokale initiativer, men legge til rette for felles standarder, gjenbrukbare løsninger og hensiktsmessig datadeling.

Tema vi ønsker innspill på

Dette er ikke ment som en uttømmende liste over problemstillinger. Vi forutsetter ikke at alle skal svare på alle spørsmålene, men de er grunnlaget for dialogen.

1. Dagens marked

- Hvordan leveres KI-plattformer og KI-tjenester til kommuner og fylkeskommuner i dag, og hvilke modeller fungerer godt?
- Hvilke behov dekkes ikke godt nok, og hvilke erfaringer fra Norge eller andre land bør vi lære av?

2. Omfang

- Hva bør en nasjonal ramme omfatte, for eksempel tilgang til modeller, ferdige assistenter, integrasjoner eller innføringsstøtte?
- Hva bør løses som felles offentlig infrastruktur, hva bør leveres av markedet, og hva bør løses lokalt eller regionalt?
- Hvilke krav bør vente fordi teknologien eller standardene ikke er modne nok?

3. Arkitektur

- Hvordan bør data organiseres og standardiseres slik at KI-løsninger kan deles og brukes på tvers av kommuner?
- Hvordan bør krav til API-er, integrasjoner og datautveksling formuleres teknologinøytralt?
- Hva bør det bety at løsninger virker sammen med Felles kommunal arkitektur, felles tjenesteplattform, fagsystemer og datakilder?
- Hva skal til for å kunne bytte leverandør uten å miste integrasjoner og oppsett?

4. KI-modeller og tjenester

- Hvordan kan kvalitet dokumenteres på bokmål, nynorsk, samiske språk og kommunalt fagspråk?
- Hvordan kan løsningen støtte flere underliggende modeller og gjøre det mulig å bytte modell over tid?
- Hvordan bør åpne, kommersielle, norske, nordiske og selvhostede modeller vurderes, og hvordan bør begrensninger og feilrisiko følges opp?

- Hvordan kan krav til suverenitet, kontroll over egne data og framtidig valgfrihet mellom leverandører og modeller ivaretas?

5. Data, sikkerhet og ansvar

- Hva bør være minimumskrav til sikkerhet, logging, sporbarhet, tilgangsstyring og datasegregering?
- Hvordan bør behandlingsansvar, underleverandører og bruk av kommunale data til trening, finjustering og evaluering reguleres?
- Hvordan kan løsningen støtte DPIA, internkontroll, etterlevelse av EUs KI-forordning og håndtering av data ved avtalens slutt?

6. Deling og gjenbruk

- Hvordan kan markedet bidra til test-, sandkasse- eller pilotmiljøer som gjør det mulig å prøve ut KI-løsninger på en trygg måte før eventuell storskala innføring?
- Hvordan kan kommuner dele oppsett, agenter, systemprompter, RAG-oppsett og integrasjoner uten å dele personopplysninger eller taushetsbelagt informasjon?
- Hvordan bør delte komponenter godkjennes, versjoneres, forvaltes og avvikles?
- Hva må til teknisk, juridisk og økonomisk for å gjenbruke eller videreutvikle åpne løsninger på tvers av kommuner og land?

7. Anskaffelsesmodell

- Hvilken anskaffelsesmodell mener dere er best egnet, og bør den deles i delområder?
- Hvilke pris- og avropsmodeller fungerer for kommuner med ulik størrelse og modenhet?
- Hvordan kan avtalen legge til rette for konkurranse fra mindre og nye leverandører gjennom hele avtaleperioden?

Praktisk informasjon

Markedsdialogen gjennomføres digitalt **16. september 2026, kl. 13 – 14:30**

Det blir satt av tid til spørsmål og dialog i møtet. Dere kan også sende skriftlige innspill i etterkant, med frist 30. september.

Påmelding: 15. september

Kontaktperson: Johan Englund, e-post: johan.englund@ksdigital.no

Innspill fra dialogen blir dokumentert og vurdert samlet før vi tar stilling til veien videre.